

Behandeld door:
F. Nijp
Telefoonnummer: 14 0515

Ons nummer: U24.000658

Sneek, 6 februari 2024

VERZONDEN 06 FEB 2024

Onderwerp: co-vergister

Geachte heer ,

Op 17 oktober 2023 heeft de Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing (FUMO) namens ons een brief gestuurd met als onderwerp 'Resultaat digestaatmonsters, verzoek om gegevens en een waarschuwing'. In de brief is u meegedeeld dat uit de resultaten van de tussen 31 mei 2023 en 5 juli 2023 genomen monsters (bij verschillende noordelijke vergistingsinstallaties) blijkt dat amfetamine in het digestaat uit uw vergistingsinstallatie aanwezig is. In de brief zijn de onderzoeksresultaten toegelicht, is aangegeven dat er op dit moment geen verklaring is voor de aanwezigheid van de amfetamine in het digestaat en bent u geïnformeerd over de mogelijke juridische consequenties van het toevoegen van drugsafval als reststroom in het vergistingsproces.

Onderzoek herkomst amfetamines

In de afgelopen periode is door de sector en ons onderzoek verricht naar de herkomst van de amfetamineverontreiniging van het digestaat. In dat verband zijn uiterst relevant het door de getroffen (co-)vergisters opgestelde rapport van 9 januari 2024 en de uitkomsten van de data-analyse met betrekking tot de vervoersstromen van de ingebrachte reststoffen. Die resultaten geven aanleiding om tot een andere inschatting te komen dan in de brief van 17 oktober 2023. Graag lichten wij dat nader toe.

Eerste inschatting beoordeling verontreinigde mest (oktober 2023)

Bij het verschijnen van de eerste onderzoeksresultaten was het bestaan van amfetamineverontreinigingen in digestaat een onbekend fenomeen. Dergelijke verontreinigingen in andere stoffen werden in de praktijk in verband gebracht met dumping van drugsafval. Om die reden is vorig jaar verondersteld dat drugsafval als reststroom is bijgemengd in de vergistingsinstallaties. Andere verklaringen waren ook niet voorhanden. De brief van 17 oktober 2023 ging uit van die, destijds meest voor de hand liggende, veronderstelling. Dat was ook het uitgangspunt van het Ministerie van LNV. In de situatie dat drugsafval wordt toegevoegd aan het vergistingsproces, voldoet het digestaat niet aan de definitie van meststof uit de Meststoffenwet. Immers is het dan samengesteld uit een reststroom die niet op de lijst van toegelaten reststromen staat. Dat leidt dan dus tot de juridische conclusies zoals deze zijn verwoord in de brief van 17 oktober 2023.

Gemeente Súdwest-Fryslân
Postbus 10.000
8600 HA Sneek
IBAN NL42 BNGH 0285 1494 31
KvK nr. 51791811

T 14 0515
F 0515-48 99 99
E Info@sudwestfryslan.nl
W www.sudwestfryslan.nl

Gemeenteloketten
Jongemastraat 2, Bolsward
Marktstraat 8, Sneek

Niet aannemelijk dat amfetamine actief is toegevoegd

Het sindsdien verrichte onderzoek en de beschikbaar gekomen gegevens roepen aanzienlijke twijfel op over de feitelijke juistheid van de zojuist bedoelde aanname. Een aantal factoren is daarbij relevant. De amfetamine is aangetoond in alle soorten vergisters en ook in vergisters die al heel lang stil lagen. Er zijn geen andere stoffen (precursoren) aangetoond die gebruikelijkerwijs (en bovendien in relatief veel grotere hoeveelheden) wél in drugsafval voorkomen. Amfetamineverontreinigingen worden aangetroffen in vergisters waarin in de aangevoerde reststoffen geen amfetamine kon worden aangetoond. Amfetamine komt voor in het overgrote gedeelte van de bemonsterde vergisters, terwijl de data-analyse geen duidelijke gezamenlijke bron kan aanwijzen. Hoewel niet met zekerheid is te zeggen hoe de amfetamineverontreinigingen ontstaan, kan niet langer worden uitgesloten dat deze in het proces wordt gevormd of onderdeel is van een (gebruikelijke) restverontreiniging in de aangevoerde, op de lijst toegelaten afvalstromen. De aanname dat de verontreiniging ontstaat door het bijmengen van drugsafval is in elk geval naar ons oordeel op dit moment niet meer voldoende aannemelijk.

Geen grondslag tot handhaving

Dat heeft juridische consequenties. Omdat feitelijk onvoldoende vaststaat dat amfetamine is bijgemengd in de vergisters, staat op dit moment ook niet met voldoende zekerheid vast dat geen sprake is van een meststof. Voor eventueel handhavend optreden door het bevoegd gezag van de inrichting is voorwaarde dat voldoende vaststaat dat sprake is van een overtreding en dus dat geen sprake is van een meststof. Dat betekent dat er voor ons op dit moment geen grondslag is om handhavend op te treden.

De brief van 17 oktober 2023 betrof geen (voorgenomen) handhavingsbesluit en had een informeren karakter. Vooruitlopend op het aangekondigde onderzoek en de daarin geformuleerde verzoeken om informatie kon op dat moment in het algemeen, laat staan concreet per inrichting, ook nog geen afgerond standpunt over een (voorgenomen) handhavingsbesluit worden ingenomen. Wij kunnen ons goed voorstellen en achten het ook verstandig dat u in de toenmalige omstandigheden hebt besloten de afvoer stil te leggen. Gelet op de oogst van het onderzoek van de afgelopen weken kunnen wij ons eveneens voorstellen dat u die thans weer hervat. In elk geval zien wij, in onze hoedanigheid van bevoegd gezag ten aanzien van uw inrichting, naar de huidige stand van zaken, geen aanleiding daartegen handhavend op te treden.

Zorgplicht en andere bevoegde instanties

Voor alle duidelijkheid merken wij op dat het voorgaande geen uitspraak behelst over andere bevoegde gezagsorganen of andere situaties. Meer in het bijzonder is er op dit moment onvoldoende duidelijkheid of het met amfetamine verontreinigde digestaat negatieve gevolgen heeft als bedoeld in artikel 1.7 van de Omgevingswet en artikel 2.11 van het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: "Bal"). Of aanleiding is om in de toekomst op grond van voornoemde bepalingen handhavend op treden wegens toepassing van het digestaat als meststof is geen onderwerp van deze brief. Bovendien wijzen wij erop dat nog onderzoek wordt gedaan naar de schadelijkheid van de toepassing van het digestaat op de bodem.

Bevoegdheid Meststoffenwet bij NVWA

Datzelfde geldt voor eventuele overtreding van een bepaling uit de Meststoffenwet, het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet of de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet. Of sprake kan zijn van overtredingen van deze of dergelijke bepalingen is ter beoordeling aan de NVWA.

Opiumwet

Wij zijn tot slot ook niet bevoegd een oordeel te geven over de vraag of mogelijkserwijs sprake zou kunnen zijn van strafrechtelijke overtredingen (van de Opiumwet).

Heeft u vragen?

Dan kunt u contact opnemen met de heer F. Nijp van het team Ondersteuning en Advies. Hij is bereikbaar via 14 0515. Een e-mail sturen kan ook. Dat doet u naar hh.omgevingsrecht@sudwestfryslan.nl. Wij verzoeken u om, indien u contact opneemt, daarbij het kenmerk FC20230107 te vermelden.

Met vriendelijke groet,

namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Súdwest-Fryslân,
Teammanager Ondersteuning en Advies,

G. Kazemier